

Силабус
навчальної дисципліни
Міжнародне торгове право
(International trade law)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма Право
Спеціальність D8 Право
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти другий (магістратура)

Викладач (і)	Лисенко Тетяна Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/lysenko-tetyana-volodymyrivna/
Контактний тел.	+380672700057
E-mail викладача:	tv_lysenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуальний

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3 / 90	12	16	62	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: торгове право, міжнародне право, міжнародні торговельні угоди, конвенція, Світова організація торгівлі, міжнародний комерційний арбітраж.

Мета та предмет курсу: засвоєння основних понять, принципів та норм міжнародного торгового права. Предметом вивчення навчальної дисципліни “Міжнародне торговельне право” є: основні ознаки, джерела та особливості міжнародного торговельного права, міжнародних торговельних угод, правове регулювання вирішення міжнародних торгових спорів.

Компетентності та програмні результати навчання:

№	Програмні компетентності	Компетентності	Результати навчання
1	Загальні	ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки невідомих умов та обставин. ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати бачення шляхів її розв'язання. ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

2	Фахові	ФК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.	ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.
		ФК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.	ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Зміст курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття, предмет та принципи міжнародного торгового права. Джерела міжнародного торгового права.

Поняття міжнародного торгового права та його місце в системі права. Предмет і метод правового регулювання міжнародної торгівлі. Основні принципи міжнародного торгового права. Принципи свободи торгівлі та його реалізація. Принцип недискримінації у міжнародній торгівлі. Джерела міжнародного торгового права: загальна характеристика. Роль міжнародного торгового права: загальна характеристика. Роль міжнародних договорів у регулюванні торгівлі. Звичаї міжнародної торгівлі(торгові звичаї). Вплив національного законодавства на міжнародну торгівлю. Роль судової та арбітражної практики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Міжнародні торговельні угоди. Міжнародні торгові організації.

Поняття та види міжнародних торгових угод. Двосторонні та багатосторонні торговельні угоди. Угоди про вільну торгівлю: сутність та значення. Основні етапи укладання міжнародних торгових договорів. Правове регулювання зовнішньоекономічних контрактів. Роль СОТ у світовій торгівлі. Діяльність Міжнародної торгової палати. Роль Конференції ООН з торгівлі та розвитку. Регіональні торгові організації та їх значення. Участь України в міжнародних торгових організаціях.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Правове регулювання міжнародних фінансових розрахунків.

Поняття міжнародних фінансових розрахунків. Основні форми міжнародних розрахунків. Акредитив у міжнародній торгівлі. Інкасо як форма розрахунків. Банківський переказ у міжнародних організаціях. Валютне регулювання у сфері міжнародної торгівлі. Роль банків у міжнародних розрахунках. Використання електронних платіжних систем. Правові ризики у міжнародних розрахунках. Запобігання фінансовим порушенням у зовнішньоекономічній діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Правове регулювання торгових відносин між Україною та ЄС.

Загальна характеристика торговельних відносин України з ЄС. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. Гармонізація законодавства України з правом ЄС. Тарифне та нетарифне регулювання торгівлі. Експорт та імпорт товарів між Україною та ЄС. Технічні бар'єри у торгівлі. Захист національного виробника. Перспективи розвитку торговельних відносин. Вплив євроінтеграції на економіку України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Право Світової організації торгівлі.

Історія створення СОТ. Основні принципи права СОТ. Угоди СОТ: загальна характеристика. Генеральна угода з тарифів і торгівлі. Генеральна угода з торгівлі послугами. Угода щодо захисту прав інтелектуальної власності. Механізми регулювання міжнародної торгівлі в СОТ. Членство України в СОТ. Права та обов'язки держав-членів. Вплив СОТ на національні економіки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Правове регулювання вирішення міжнародних торгових спорів.

Поняття міжнародного торгового спору. Способи вирішення міжнародних торгових спорів. Міжнародний комерційний арбітраж. Діяльність Міжнародного арбітражного суду. Арбітражні угоди: поняття та значення. Виконання арбітражних рішень. Судові механізми вирішення спорів. Врегулювання спорів у рамках СОТ. Медіація у міжнародних торгових відносинах. Проблеми та перспективи вирішення спорів.

Методи навчання: *Лекція* - це метод, за допомогою якого викладач у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою. При проведенні лекції викладач використовує бесіду, розповідь, пояснення.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

Розповідь – це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого викладач розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Практична робота – метод навчання, який спрямований на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання тем курсу, що були пропущені або не підготовлені, відбувається на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для студентів БДПУ згідно з Положенням про академічну доброчесність у БДПУ. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При повторних порушеннях, беручи до уваги моральний аспект проблеми, до студента можуть бути застосовані дисциплінарні заходи. При виконанні письмових робіт не допустимим є порушення академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботах є підставою для їх незарахування викладачем. Списування під час підсумкового контролю знань заборонені. Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перекладання у встановлені терміни.

Політика щодо використання штучного інтелекту. У рамках курсу "Освітнє законодавство у діяльності педагога", ви можете відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту (ШІ) для підвищення ефективності навчання, наприклад, для попереднього структурування навчальних матеріалів, підтримки мовних компетентностей або пошуку та узагальнення великих обсягів інформації з нормативно-правових актів. З огляду на специфіку освітнього законодавства, ви зобов'язані здійснювати критичну верифікацію всіх згенерованих ШІ виходів, особливо щодо цитувань та правових положень, оскільки системи ГШІ можуть генерувати недостовірні факти або вигадані посилання ("галюцинації"), що є неприпустимим у сфері професійної юридичної відповідальності. Наголошую, що основним принципом є повна прозорість: у всіх позааудиторних письмових роботах необхідно обов'язково розкривати внесок ШІ, використовуючи стандарт GAIDeT, зазначаючи інструмент та делеговані завдання; при цьому відповідальність за зміст та академічну доброчесність роботи завжди несе лише здобувач. Ми заохочуємо вас інтегрувати ці технології для формування ШІ-грамотності, але кінцеве оцінювання завжди базуватиметься на демонстрації вашої індивідуальної здатності до аналізу та застосування освітнього законодавства.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу передбачає використання ТЗН (мультимедійний проектор, екран, ноутбук тощо), офіційних каналів зв'язку (Viber, Google, Zoom електронна пошта тощо) та освітніх платформ (MOODLE та ін.).

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних під час поточного та підсумкового контролю і максимально складає 100 балів.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активність студентів, відповіді на питання, обговорення дискусійних та додаткових питань, виконання практичних завдань та самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

Максимальна оцінка навчальних досягнень здобувача

1. Максимальна сума балів поточного контролю (практичні та самостійні роботи) – 50 балів.
2. Максимальна сума балів підсумкового контролю (екзамен) – 50 балів.
3. Максимальна сума балів за навчальну дисципліну (підсумкове оцінювання) – 100 балів (за університетською шкалою та шкалою ЄКТС).

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Мирошніченко В.О. Міжнародне торгове право у схемах, таблицях і визначеннях: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 142 с.
2. Голубєва В.О. Міжнародне торговельне право: Навчальний посібник. — Київ : ВЦ Академії адвокатури України APress, 2015. — 381 с.
3. Мальський О.М., Ягольник А.М. Міжнародне торговельне право: Навч. посіб. — К.: Знання, 2005. — 595 с.
4. Белов В. А. Международное торговое право и право ВТО в 2 т : учебник / В. А. Белов. — Москва: Издательство Юрайт, 2015. — 940 с. Режим доступу: https://stud.com.ua/75858/pravo/mizhnarodne_torgoveln_e_pravo_ta_pravo_sot
5. Боярська З. І. Міжнародне комерційне право: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2001. — 143 с.
6. Міжнародне торгове право : навч. посіб. / О. В. Київець, В. О. Голубєва; МОНМС України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". — К.: КНЕУ, 2010. — 450 с.
7. Зеркалов Д. Международное торговое право: Справочник. - К.: Дакор: КНТ, 2006. — 627 с.
8. Міжнародне економічне право і процес. / В.Ф. Опришко. — К.: Парламентське видавництво, 2019. — 518 с.
9. Осика С.Г. Світова організація торгівлі: підручник для студ. вищ. навч. закл. / С.Г. Осика, В.Т. Пятницький; Київський національний торговельно-економічний ун-т, Центр досліджень СОТ, розвитку торгового права і практики. - 3-вид., перероб. і доп. — К. : К.І.С., 2005. — 514 с.

Додаткові:

- 10 Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регулювання. Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. — К.: Центр учбової літератури, 2019. — 648 с.
- 11 Транснаціональне торгове право : навч. посіб. / С.П. Коломацька. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. — 204 с.
- 12 Комерційна дипломатія: торговельна політика і право: навч. посіб. / Л.Р. Доусон [та ін.] ; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, Центр торговельної політики та права, Оттава. — 2-ге вид., доп. та перероб. — Львів : Астролябія, 2006. — 704 с.
- 13 Право Світової організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права : навч. посіб. у 3-х т. Т. 1 / С.Г. Осика, О.О. Бакалінська, В.Т. Пятницький. — Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. — 596 с.
- 14 Internationales Wirtschaftsrecht. Lehrbuch. / Christian Tietje. - Berlin.: De Gruyter Recht, 2009. — 834 p.

- 15 Völker- und Europarecht mit WTO-Recht. Textbuch Recht./ Rolf Schwartmann. – Hamburg.: C.F. Müller, 2013. – 659 p.
- 16 Анцелевич Г. А. Международное морское торговое право [Текст] : Учеб.пособие для студ.вузов / Г. А. Анцелевич. — К. : Слово, 2003. — 559 с.
- 17 Бекетов С., Ван Ден Боше П. Вступ до права Світової організації торгівлі. Навч. посіб. — К.: Ін Юре, 2011. — 100 с.
- 18 Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ [Текст] / Т. М. Циганкова [та ін.]; наук. ред. Т.М. Циганкова; Київський національний економічний ун-т. — К. : КНЕУ, 2003. — 660 с.
- 19 Довгань В.М. Право світової організації торгівлі. Вступ України до СОТ / В.М. Довгань. — К. : КНТ, 2009. — 448 с.
- 20 Світова організація торгівлі. Урегулювання торговельних суперечок: посібник / П. Галахер ; Українська академія зовнішньої торгівлі. — К.: Зовнішня торгівля, 2006. — 188 с.
- 21 Международное коммерческое право. Учеб. пособие; [А.Ю. Бушуев и др.]; под общ. ред. В. Ф. Попондопуло. - М.: Омега-Л, 2006. — 472 с.
- 22 Международная торговля [Текст] : учеб. пособие для студ., обучающихся по экон. спец. / В. И. Трухачев [и др.]. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М. : Финансы и статистика ; Ставрополь : АГРУС, 2008. - 415 с.
- 23 Богуславский М. М., Орлов Л. Н. Законодательство о совместных предприятиях: Комментарий. — М., 1993.
- 24 Лазарева, Т.П. Международное торговое право. Расчеты по контрактам [Текст] : Учеб.пособие / Т. П. Лазарева. — 2-е изд., перераб., доп. — М. : Юстицинформ, 2003. — 288с.
- 25 Мережко, А. А. Транснациональное торговое право (Lex mercatoria) [Текст] : Монографія / А. А. Мережко. — К. : Таксон, 2002. — 463 с.
- 26 Лукашук И. И., Лукашук И. О. Толкование норм международного права. — М., 2002.
- 27 Международное торговое право: расчеты по контрактам [Текст] : Сборник международных документов и комментарии: Учебник и практическое пособие / Сост.Т.П.Лазаревой. — М. : Московский независимый институт международного права, 1996. — 256 с.
- 28 Ротарь, А. С. Переговоры по заключаемым договорам [Текст] / А. С. Ротарь. — М. : Юрайт-М, 2002. — 190 с.
- 29 Смирнова, Н. Н. Международное торговое право [Текст] : Конспект лекций / Н. Н. Смирнова. — СПб. : Альфа, 2001. — 128 с.
- 30 Тынель, А. Курс международного торгового права [Текст] / А. Тынель, Я. Функ, В. Хвалей. — 2-е изд. — Мн. : Амалфея, 2000. — 703с..
- 31 Талалаев А. Н. Венская конвенция о праве международных договоров: Комментарий. — М., 1997.
- 32 Транснаціональне торгове право [Текст] : програма та робоча програма / авт. С.П. Коломацька; КНТЕУ, Каф. Каф. комерційного права.— Київ : КНТЕУ, 2014.

Інтернет-ресурси:

- 33 <http://www.uncitral.org/> – сайт ЮНСІТРАЛ;
- 34 <http://www.unidroit.org/> – сайт УНІДРУА;
- 35 <http://www.hcch.net/> – сайт Гаазької конференції з міжнародного приватного права;
- 36 <http://www.wto.org/> – сайт Світової організації торгівлі (СОТ)
- 37 <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
- 38 <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
- 39 <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
- 40 <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

